

W zależności od podłoża, na którym grzyby wyrastały, zaliczono je do 4 grup ekologicznych. Najliczniejszą (27 gat.) stanowiły miseczniki ściółkowe, wyrastające na ubiegłorocznych pędach roślin zielnych, opadłych liściach drzew oraz owocach. Znacznie mniej zebrano grzybów ksylofilnych (16 gat.), zasiedlających kłody, pniaki i gałązki drzew. Stwierdzono też 6 gatunków koprofilnych i 1 gatunek naziemny.

Najkorzystniejszym okresem dla występowania miseczników okazała się wiosna i jesień. Najwięcej gatunków stwierdzono w maju — 24, a jesienią — we wrześniu — 20.

W rezerwacie Durne Bagno zebrano szereg interesujących gatunków grzybów. Do najciekawszych należy zaliczyć *Phaeohelotium monticola* i *Niptera pilosa*. Stwierdzono również szereg gatunków znanych w Polsce z pojedynczych stanowisk. Są to: *Mollisia betulicola*, *M. juncina*, *Hyalotricha trichodea*, *Hyaloscypha leuconica*, *Dasyscyphus fugiens*, *D. caricis*, *Cudoniella rubicunda* i *Peziza fimeti*.

Przy oznaczaniu grzybów korzystano z opracowań wymienionych w wykazie piśmiennictwa (1, 4, 5, 15, 16, 17), a układ systematyczny i nomenklaturę przyjęto z pracy Dennisa (6). Owocniki znalezionych grzybów zostały złożone w zielniku Zakładu Botaniki Ogólnej w Lublinie.

Przyjęte skróty

Vm-P – *Vaccinio myrtilli-Pinetum*
Vu-P – *Vaccinio uliginosi-Pinetum*
Ce-A – *Carici elongatae-Alnetum*

S-F – *Salici-Franguletum*
E-J – *Epilobio-Juncetum effusi*
Cl – *Caricetum lasiocarpae*

WYKAZ ZNALEZIONYCH GRZYBÓW

PEZIZALES

Pezizaceae

Peziza fimeti (Fuck.) Seav. — na końskich ekskrementach w *Vm-P*, 14 VII 1980.

Humariaceae

Neotiella vivida (Nyl.) Dennis — na piaszczystej skarpie wśród mchów przy drodze w *Vm-P*, 14 VII 1980.

Scutellinia kerguelensis (Berk.) Kuntze — na gałęzi olszy w *Ce-A*, 29 IX 1982.

Scutellinia scutellata (L.: St. Amans) Lamb. — na gałęziach olszy i wierzby w *S-F* i *Ce-A*, 12 V 1980, 28 V 1981.

Ascobolaceae

Ascobolus albidus Crouan — na końskich i zajęczych ekskrementach w *Vm-P* i na torfowisku wysokim, 27 V 1982.

Ascobolus immersus Pers.: Fr. — na końskich ekskrementach w *Vm-P*, 28 V 1981.

Lasiobolus ciliatus (Schm.: Fr.) Boud. — na końskich i zajęczych ekskrementach w *Vm-P*, *Vu-P* i na torfowisku wysokim, 28 V 1981, 27 V 1982.

Rhyarobius polysporus (Karst.) Sacc. — na końskich i zajęczych ekskrementach w *Vm-P* i na torfowisku wysokim, 28 V 1981.

Saccobolus depauperatus (Berk. et Br.) Hansen — na sarnich i zajęczych ekskrementach w *Vu-P* i na torfowisku wysokim, 27 V 1982.

Thelebolaceae

Thelebolus stercoreus Tode: Fr. — na końskich i zajęczych ekskrementach w *Vm-P* i na torfowisku wysokim, 28 V 1981.

HELOTIALES

Geoglossaceae

Heyderia pusilla (Fr.) Link — na opadłych igłach sosny w *Vm-P*, 24 IX 1980.

Sclerotiniaceae

Rutstroemia conformata (Karst.) Nannf. — na przegniłych liściach olszy w *S-F* i *Ce-A*, 12 VI 1980, 28 V 1981, 27 V 1982.

Helotiaceae

Biosporella citrina (Batsch: Fr.) Korf et Carp. — na gałązkach brzozy w *Vm-P*, 24 IX 1980.

Cudoniella rubicunda (Rehm) Dennis — na szyszkach sosny w *Vu-P*, 27 V 1982.

Cyathicula cyathoidea (Bull.: Mérat) de Thuem — na ubiegłorocznych lodygach roślin zielnych w *S-F*, *Ce-A* i *E-J*, 3 VI 1976, 12 VI 1980, 28 V 1981.

Hymenoscyphus calyculus (Sow.: Fr.) Phill. — na drobnych gałązkach w *Vm-P*, 24 IX 1980.

Hymenoscyphus caudatus (Karst.) Dennis — na głównych nerwach opadłych liści dębu w *Vm-P*, 24 IX 1980.

Hymenoscyphus epiphyllus (Pers.: Fr.) Rehm — na opadłych igłach sosny w *Vm-P*, 14 VII 1980.

Hymenoscyphus imberbe (Bull.: Fr.) Dennis — na gałązkach olszy w *Ce-A*, 12 VI 1980, 28 V 1981.

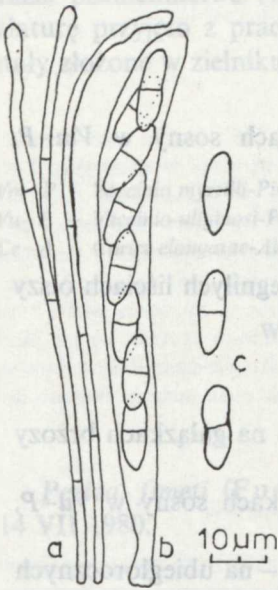
Hymenoscyphus lutescens (Hedw.: Fr.) Fr. — na szyszkach sosny w Vu-P, 28 V 1981.

Hymenoscyphus scutula (Pers.: Fr.) Phill. — na ubiegłorocznych łodygach roślin zielnych w S-F, Ce-A, Vm-P i E-J, 12 VI 1980, 24 IX 1980, 28 V 1981, 29 IX 1982.

Pezizella chrysostigma (Fr.) Sacc. — na ogonkach ubiegłorocznych liści paproci w S-F, 12 VI 1980.

Phaeohelotium monticola (Berk.) Dennis — na korze brzozy w Vm-P, 29 IX 1982.

Owocniki żółte, kształtu odwróconego stożka, wyrastają pojedynczo lub w małych grupach. *Hymenium* płaskie lub wypukłe, do 4 mm średnicy. *Excipulum* zbudowane z cienkościennych, parenchymatycznych komórek. Worki cylindryczne, 100–110 × 8–10 μm, 8-zarodnikowe. Zarodniki eliptyczno-cylindryczne, 13–18 × 4–4,5 μm, początkowo hialinowe, dojrzałe brązowe o wyraźnie chropowatej ścianie, podzielone 1 poprzeczną przegrodą. Wstawki liczne, nitkowate, czasem rozgałęzione, hialinowe (ryc. 1).

Ryc. 1. *Phaeohelotium monticola* (Berk.) Dennis;
a — wstawki, b — worek z zarodnikami, c — zarodniki
a — paraphyses, b — ascus with ascospores, c — ascospores

Grzyb bardzo interesujący i prawdopodobnie mylony z żółtoowocnikowymi gatunkami z rodzaju *Bisporella*. Wygląd zewnętrzny oraz niektóre cechy mikroskopowe są podobne. *Phaeohelotium monticola* odróżnia się od nich budową *excipulum*, brązowymi ścianami dojrzałych zarodników i hialinowymi wstawkami.

Hyaloscyphaceae

Arachnopeziza aurelia (Pers.) Fuck. — na gałązkach dębu w *Vm-P*, 3 VI 1976.

Dasyscyphus caricis (Desm.) Sacc. — na liściach turzyc w *S-F* i *Cl*, 12 VI 1980, 28 V 1981.

Dasyscyphus capitatus (Peck) Le Gal — na głównych nerwach opadłych liści dębu w *Vm-P*, 24 IX 1980.

Dasyscyphus clandestinus (Bull.: Mérat) Fuck. — na pędach *Rubus* sp. przy drodze w *Vm-P*, 12 VI 1980, 27 V 1982.

Dasyscyphus diminutus (Rob.) Sacc. — na pędach sitów w *E-J*, 3 VI 1976, 14 VII 1980, 4 VI 1981, 27 V 1982, 19 IX 1982.

Dasyscyphus fascicularis (Vel.) Le Gal — na zmurszałym drewnie w *Ce-A*, 29 IX 1982.

Dasyscyphus fugiens (Buch.) Massee — na pędach sitów w *Cl*, 24 V 1980, 27 V 1982.

Dasyscyphus pudibundus (Quél.) Sacc. — na drobnych gałązkach w *S-F*, 28 V 1981.

Dasyscyphus virgineus S. F. Gray — na drobnych gałązkach drzew liściastych oraz pędach *Rubus* sp. w *Vm-P* i *Vu-P*, 12 VI 1980, 27 V 1982.

Hyaloscypha hyalina (Pers.: Fr.) Boud. — na gałązkach dębu w *Vm-P*, 3 VI 1976.

Hyaloscypha leuconica (Cooke) Nannf. — na opadłych szyszkach sosny w *Vu-P*, 28 V 1981, 27 V 1982.

Hyaloscypha stevensoni (Berk. et Br.) Nannf. — na drewnie sosny w *Vm-P* i *Vu-P*, 12 VI 1980, 24 IX 1980, 27 V 1982.

Hyalotricha trichodea (Phill. et Plowr.) Dennis — na opadłych igłach sosny w *Vm-P*, 14 VII 1980, 24 IX 1980. Grzyb znany dotychczas z Roztoczańskiego Parku Narodowego (3).

Lachnellula subtilissima (Cooke) Dennis — na opadłych gałązkach sosny w *Vm-P*, 12 VI 1980, 14 VII 1980.

Orbiliaceae

Orbilina sarraziniana Boud. — na drewnie olszy w *Ce-A*, 29 IX 1982.

Orbilina xanthostigma (Fr.) Fr. — na kłodzie sosny w *Vm-P*, 24 IX 1980.

Dermataceae

Callorina fusarioides (Berk.) Korf — na ubiegłorocznych łodygach pokrzywy zwyczajnej w rowach przydrożnych, 12 VI 1980, 28 V 1981, 27 V 1982.

Mollisia betulicola (Fuck.) Rehm — na opadłych liściach brzozy w *Vm-P*, 12 VI 1980. Grzyb znany z następujących stanowisk: Wrocław — Osobowice, okolice Kluczborka i Opola oraz Międzyrzec Podlaski (14, 7).

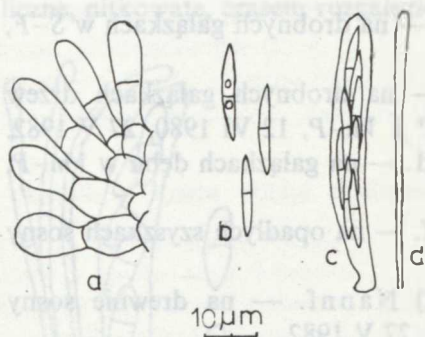
Mollisia cinerea (Batsch: Mérat) Karst. — na drobnych gałązkach w *Vm-P*, *Vu-P* i na torfowisku wysokim, 3 VI 1976, 28 V 1981, 27 V 1982.

Mollisia melaleuca (Fr.) Sacc. — na drobnych gałązkach w *Vm-P*, *S-F* i *Ce-A*, 12 VI 1980, 14 VII 1980, 28 VI 1981.

Mollisia juncina (Pers.) Rehm — na pędach sitów w *Cl*, 24 IX 1980. Grzyb znany dotychczas z Konotopu i okolic Międzyrzecza Podlaskiego (14, 7).

Niptera pilosa (Cros.) Boud. — na liściach turzyc w *Ce-A*, 12 VI 1980.

Owocniki talerzykowate, do 1 mm średnicy, szeroko przyrośnięte do podłoża. *Hymenium* szare, płaskie. Miseczka z zewnątrz szarobrazowa, pokryta krótkimi, brązowymi włoskami o wymiarach $25-35 \times 6-8 \mu\text{m}$. Worki cylindryczne, $55-65 \times 7-8 \mu\text{m}$, 8-zarodnikowe, siedzące, J+. Zarodniki cylindryczne, $18-20 \times 2-2,5 \mu\text{m}$, hialinowe, ostre na końcach, podzielone jedną poprzeczną przegrodą. Wstawki nitkowate, hialinowe, rozszerzone u szczytu (ryc. 2).

Ryc. 2. *Niptera pilosa* (Cros.) Boud.

- a — włoski, b — zarodniki, c — worek z zarodnikami,
d — wstawka
a — hairs, b — ascospores, c — ascus with ascospores,
d — paraphyse

Ten bardzo interesujący grzyb wyrasta na ubiegłorocznych liściach turzyc częściowo zanurzonych w wodzie, najczęściej w miejscach podtopionych. Niewielkie rozmiary owocników oraz trudny do obserwacji teren, na którym występuje, powodują, że jest grzybem bardzo rzadko zbieranym.

Tapesia fusca (Pers.) Fuck. — na gałązkach olszy w *S-F*, 29 IX 1982.

Tapesia strobilicola (Rehm) Sacc. — na szyszkach sosny w *Vm-P* i *Vu-P*, 12 VI 1980, 14 VII 1980, 28 V 1981, 27 V 1982.

PHACIDIALES

Rhytismataceae

Lophodermium caricinum (Rob.) Duby — na liściach turzyc w *Cl*, 12 VI 1980.

Lophodermium pinastri (Schr.: Fr.) Chev. — na opadłych igłach sosny w *Vm-P* i *Vu-P*, 12 VI 1980, 27 V 1982.

Phacidiaceae

Phacidium lacerum Fr.: Fr. — na opadłych igłach sosny w Vm-P, 12 VI 1980.

PIŚMIENNICTWO

1. Breitenbach J., Kranzlin F.: Pilze der Schweiz 1, Ascomyceten, Verlag Mykologia, Lucern 1981.
2. Chmiel M. A.: Nowe stanowiska koprofilnych workowców w południowo-wschodniej Polsce. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C **32**, 87–95 (1977).
3. Chmiel M. A.: O nowych i mało znanych w Polsce gatunkach *Helotiales* zebranych w Roztoczańskim Parku Narodowym. Acta Mycol. **18** (1), 71–82 (1982).
4. Dennis R. W. G.: A Revision of the British *Hyaloscyphaceae* with Notes on Related European Species. Mycol. Pap. **32**, 1–97 (1949).
5. Dennis R. W. G.: A Revision of the British *Helotiales* in the Royal Botanic Gardens Kew, with Notes on Related European Species. Mycol. Pap. **62**, 1–226 (1956).
6. Dennis R. W. G.: British *Ascomycetes*. J. Cramer, Vaduz 1978.
7. Eichler B.: Przyczynek do flory grzybów okolic Międzyrzecza. Pam. Fizjograf. **17**, 39–67 (1902).
8. Eichler B.: Trzeci przyczynek do flory grzybów okolic Międzyrzecza. Pam. Fizjograf. **19**, 3–40 (1907).
9. Fijałkowski D.: Charakterystyka geobotaniczna kompleksu wodno-torfowiskowego k. Wytyczna w woj. lubelskim. Folia Soc. Sci. Lubl., seria B **11**, 3–10 (1971).
10. Flisińska Z.: *Macromycetes* zbiorowisk leśnych i torfowiskowych Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego. Acta Mycol. **23** (1), 19–92 (1987/1988).
11. Izdebski K., Grądziel T.: Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie. Wiedza Powszechna, Warszawa 1981.
12. Mułenko W.: Mikroskopowe grzyby fitopatogeniczne Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego. Część II. Wykaz systematyczny gatunków. Acta Mycol. **24**(2), 125–171 (1988/1989).
13. Paszewski A., Fijałkowski D.: Badania botaniczne rezerwatu Durne Bagno k. Włodawy. Ann. Univ. Mariae Curie-Skłodowska, sectio C **25**, 171–196 (1970).
14. Sałata B., Bednarczyk M. A.: Nowe stanowiska interesujących misczniczaków (*Discomycetes*) w południowo-wschodniej Polsce. Acta Mycol. **18** (1), 71–82 (1977).
15. Schroeter J.: Die Pilze Schlesiens. II. Breslau 1908.
16. Seaver F. J.: The North American Cup-fungi (*Inoperculates*). Seaver, New York 1951.
17. Velenovsky J.: Monographia *Discomycetum* Bohemiae. 1–2, Pragae 1934.

РЕЗЮМЕ

Работа содержит перечень 50 видов дискомицетов (*Discomycetes*), собранных в заповеднике Дурнэ Bagno на Лэнчинско-Влодавском поозерье. Были представлены грибы 3 порядков: *Pezizales* — 10 видов, *Helotiales* — 37 и *Phacidiales* — 3. Грибы были собраны в кустарниковых и торфяных лесных сообществах. Больше всего грибов было обнаружено в сосновом бору — 27 видов, наименее — на торфянике верхового типа — только 6. Большинство собранных грибов, это подстилочные сапротрофы, произрастающие на прошлогодних побегах зеленых растений, опавших листьях деревьев, а также на плодах. Наибольшее количество грибов было обнаружено весной, в мае. В заповеднике мы собрали

много интересных, малоизвестных в Польше, видов: К ним принадлежат *Cudoniella rubicunda*, *Dasyscyphus caricis*, *D. fugiens*, *Hyaloscypha leuconica*, *Hyalotricha trichodea*, *Mollisia betulicola*, *M. juncina*, *Niptera pilosa*, *Phaeohelotium monticola*, *Peziza fimeti*.

SUMMARY

The study contains a list of 50 species of *Discomycetes* collected in the Durne Bagno reserve in the Łęczna-Włodawa lake district. Fungi of 3 orders were identified: *Pezizales* — 10 species, *Helotiales* — 37 species and *Phacidiales* — 3 species. The fungi were collected in the forest, shrub and peat communities. Most fungi were found in the pine forest — 27 species, the fewest in the high moor — only 6 species. Most of the fungi are litter species that grow on last year's herba-ceous stems, fallen leaves and fruit. Most fungi were found in spring in May. A number of interesting and little-known species were collected in the reserve: *Cudoniella rubicunda*, *Dasyscyphus caricis*, *D. fugiens*, *Hyaloscypha leuconica*, *Hyalotricha trichodea*, *Mollisia betulicola*, *M. juncina*, *Niptera pilosa*, *Phaeohelotium monticola* and *Peziza fimeti*.